

Duurzame Greenport Boskoop Zuid Oost

Toekomstperspectief

Vastgesteld in de gemeenteraad van Bodegraven-Reeuwijk 3 juni 2026

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Opgave	3
1.3	Doel	3
1.4	Leeswijzer	3
2.	Plangeschiedenis	4
2.1	Ontstaansgeschiedenis	4
2.2	Rondweg Boskoop Reeuwijk	6
2.3	Pilot Duurzaam Zuidwijk (2011-2014)	6
2.4	Visiekaart ISV Greenport regio Boskoop partiele herziening 2020	7
2.5	Een nieuwe waarde	8
2.6	Omgevingsvisie Gemeente Alphen aan den Rijn (2021)	9
2.7	Toekomstvisie Bodegraven-Reeuwijk	10
2.8	Omgevingsvisie Waddinxveen 2050	10
2.9	Kansenkaart Greenport Zuid Oost (2023)	10
2.10	Groenblauwe dooradering	11
2.11	Bestemmingsplan	11
3.	Huidige situatie	12
3.1	Plangebied en deelgebieden	12
3.2	Foto's per deelgebied	13
4.	Kansen en opgaven	17
4.1	Sierteelt	17
4.2	Infrastructuur	17
4.3	Bebouwing	17
4.4	Water	18
4.5	Waterkwaliteit	18
4.6	Landschap, natuur en cultuurhistorie	19
4.7	Recreatie	19
4.8	Energie	19
5.	Toekomstperspectief	20
5.1	Plankaart	21
5.2	Deelgebied Zuidwijk-Omloop	21
5.3	Deelgebied Gouwedreef - Randenburgseweg	23
5.4	Deelgebied Berkenbroek	24
5.5	Deelgebied Middelburgseweg Waddinxveen	25

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk en Waddinxveen hebben samen met de Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop (SBGB) behoefte aan een integraal toekomstperspectief voor het sierteeltgebied Boskoop Zuid Oost. Voor thema's en deelgebieden zijn diverse visies en beleidsstukken geschreven. Er is behoefte om de bestaande visies tezamen met recente inzichten, opgaven en uitdagingen te integreren in één toekomstperspectief.

1.2 Opgave

Het toekomstperspectief schetst een toekomstbestendige balans tussen sierteelt, wonen, natuur, water, recreatie, landschap en cultuurhistorie. De vigerende visies die geïntegreerd moeten worden in dit toekomstperspectief zijn onder andere:

- Pilot Duurzaam Zuidwijk, rapport Landschap en Water in de Lansing (Watersnip Advies, 4 december 2014);
- Landschapsvisie Zuidwijk, 11 november 2011, Stijlgroep;
- ISV Greenport regio Boskoop, herziening 2020;
- Kansencarta Greenport Zuid Oost, 9 februari 2023, SBGB en Peter Verkade Landschapsarchitect;
- de Omgevingsvisies van de drie gemeenten.

1.3 Doel

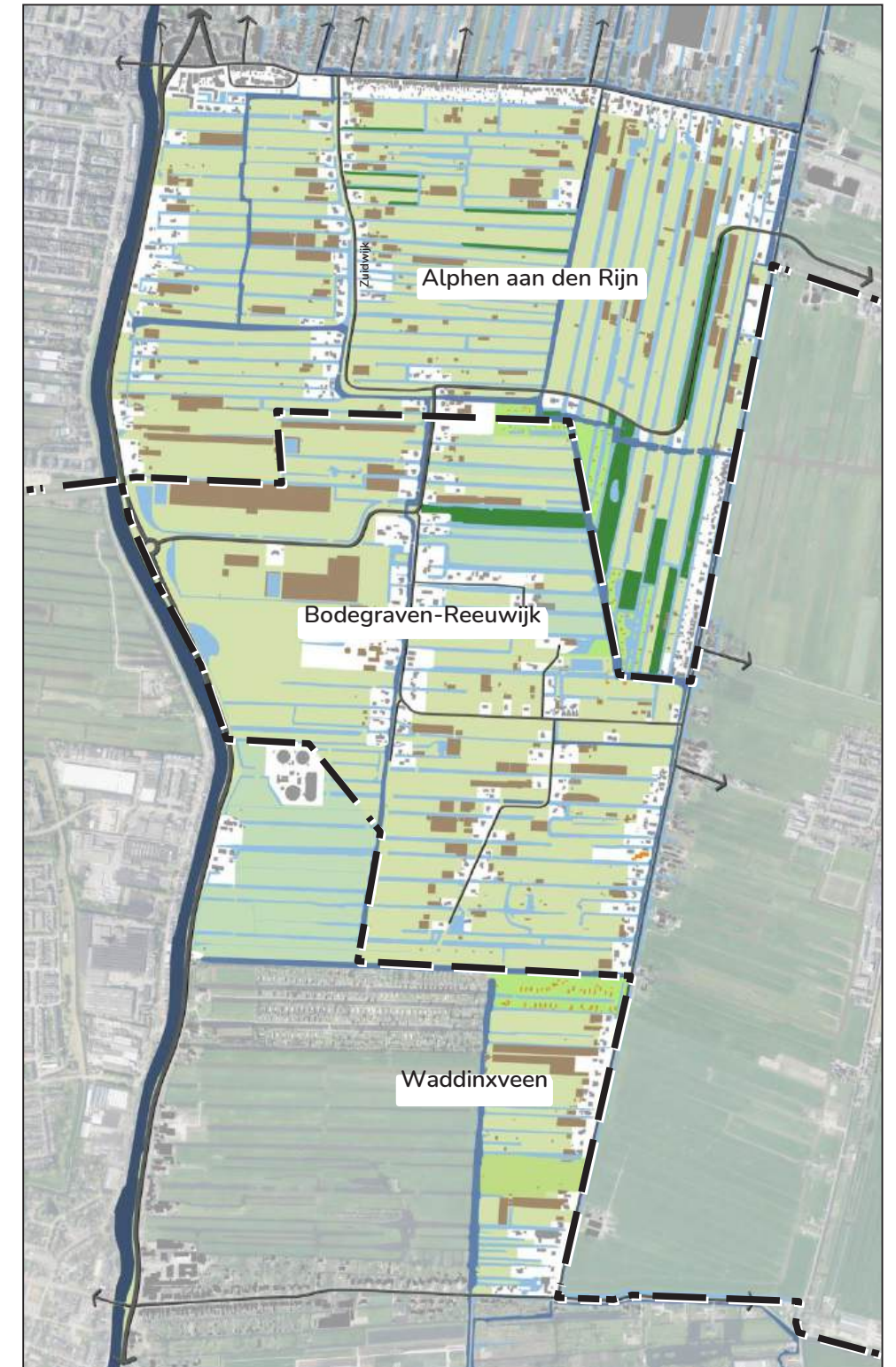
Het doel van het toekomstperspectief is dat het geaccordeerd wordt in de gemeenteraden van de drie gemeenten. Het toekomstperspectief biedt handvaten voor concrete projecten en ontwikkelingen in het plangebied. Op basis van het toekomstperspectief kan een concreet uitvoeringsprogramma worden opgesteld inclusief benodigde onderzoeksopgaven. Tevens biedt het bouwstenen voor de gemeenten voor de actualisatie van het Omgevingsplan.

1.4 Werkopzet

Het toekomstperspectief is opgesteld in een aantal bijeenkomsten met deskundigen vanuit de gemeenten en de SBGB. Ook is het in concept besproken in de bestuursvergadering van de Stichting Greenport Regio Boskoop (SGRB) en er is een inspraakronde georganiseerd.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de ontstaans- en plangeschiedenis van het plangebied beschreven. In hoofdstuk 3 wordt de huidige situatie getoond. In hoofdstuk 4 worden per thema de kansen en opgaven voor het gebied naar de toekomst toe geformuleerd. Tenslotte wordt in hoofdstuk 5 het integrale toekomstperspectief getoond. Dit bestaat uit uitgangspunten en opgaven, verbeeld op een integraal kaartbeeld voor het totale plangebied en per deelgebied.

Plangebied Toekomstperspectief Duurzame Greenport Boskoop Zuid Oost

2. Plangeschiedenis

2.1 Ontstaansgeschiedenis

Het plangebied betreft een laagveengebied dat, in tegenstelling tot vergelijkbare gebieden in de omgeving, nooit is vergraven. Het karakteristieke landschap met de smalle percelen en het vele water is het resultaat van menselijk handelen om de percelen te kunnen gebruiken. In eerste instantie met name als graslanden. In 1850 is bijna het gehele plangebied in gebruik als grasland, op enkele sierteeltpercelen bij het Reijerskoop na. In het jaar 2000 is bijna het gehele plangebied met de vruchtbare veengronden ingericht als sierteelt.

Het Reeuwijkse deel van het gebied is tussen 1970 en 2000 geleidelijk getransformeerd van veehouderijgebied naar sierteeltgebied. De kern van dit gebied, rond de Lansing, is altijd slecht bereikbaar geweest en is daardoor ontwikkeld tot een landschapsgebied met extensieve recreatie.

1850 - 2000

De kaartbeelden op deze pagina laten zien dat de plattegrond van het plangebied vrij lang ongewijzigd is. Natuurlijk gaat het dan over de karakteristieke strokenverkaveling met de herkenbare hoekverdraaiing ter plekke van de Lansing. Maar ook om de wegen aan de randen van en in het plangebied.

2000 - 2023

Op het kaartbeeld van 2023 (zie volgende pagina) is de nieuwe ontsluiting in het plangebied te zien: de Omloop en de Gouwedreef. Deze nieuwe rondweg is tot stand gekomen door een publiek-private samenwerking en heeft als doel om het sierteeltgebied optimaal toegankelijk te houden, ook voor het zware vrachtverkeer. Belangrijke doelstelling is om de kern van Boskoop te ontzien van het toenemende vrachtverkeer, middels twee aansluitingen op de N207 (ten noorden en ten zuiden van de kern Boskoop).

Topografische kaarten 1850, 1900, 1950 en 2000 (bron: Topotijdreis.nl)

Topografische kaart 2023 (bron: Topotijdreis.nl)

Peter Verkade
LANDSCHAPSARCHITEC

Project: Duurzame Greenport Boskoop Zuid Oost
Onderdeel: Toekomstperspectief

Datum: 11 maart 2026
Opdrachtgevers: Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop,
Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk en Waddinxveen

2.2 Rondweg Boskoop - Reeuwijk

Rond 2010 heeft het gebied een ingrijpende reconstructie ondergaan. De aanleg van de Gouwedreef en de Omloop heeft er toe bijgedragen dat het gebied goed ontsloten is geworden en bedrijven zijn uitgebreid. Ook hebben vanaf die periode zich een aantal nieuwe bedrijven in het gebied heeft gevestigd.

2.3 Pilot Duurzaam Zuidwijk

In de periode 2011-2014 is de Pilot Duurzaam Zuidwijk opgesteld. De (toenmalige) Greenportgemeenten hebben met het Hoogheemraadschap van Rijnland en de provincie Zuid-Holland een visie voor het Zuidwijk-gebied ontwikkeld vanuit een integrale aanpak.

Eén van de resultaten van de Pilot betreft de Landschapsvisie Zuidwijk. Deze is onderdeel van het proces om het Zuidwijkgebied naar een succesvol geherstructureerd sterk, duurzaam, leefbaar en beleefbaar sierteeltgebied te brengen. Op 26 januari 2012 heeft de raad van de gemeente Boskoop de Landschapsvisie Zuidwijk vastgesteld.

De Landschapsvisie, opgesteld door de Stijlgroep, is een zogenaamd ontwikkelingsplan. Het is een gebiedsspecifieke benadering waarin op basis van een zorgvuldige inventarisatie en analyse (landschappelijke) spelregels en inspiratie zijn opgesteld voor de duurzame inpassing van initiatieven en functies.

Een ander resultaat van de Pilot is de uitwerking van de wateropgave voor Zuidwijk, door bureau Watersnip. De opgaven van herstructurering van sierteeltkavels en eigentijds watermanagement is onderzocht en beproefd. Voor de gewenste schaalvergroting van bedrijven in Zuidwijk is slootdemping nodig. Om het herstructureringsproces op gang te helpen is het nodig dat vervangend oppervlaktewater wordt gerealiseerd. Tegelijkertijd beoogt dit project op innovatieve wijze nieuwe waterberging in een tuinbouwgebied te combineren met verbetering van de ecologische waterkwaliteit.

Tracé rondweg Boskoop-Reeuwijk (bron: Stijlgroep)

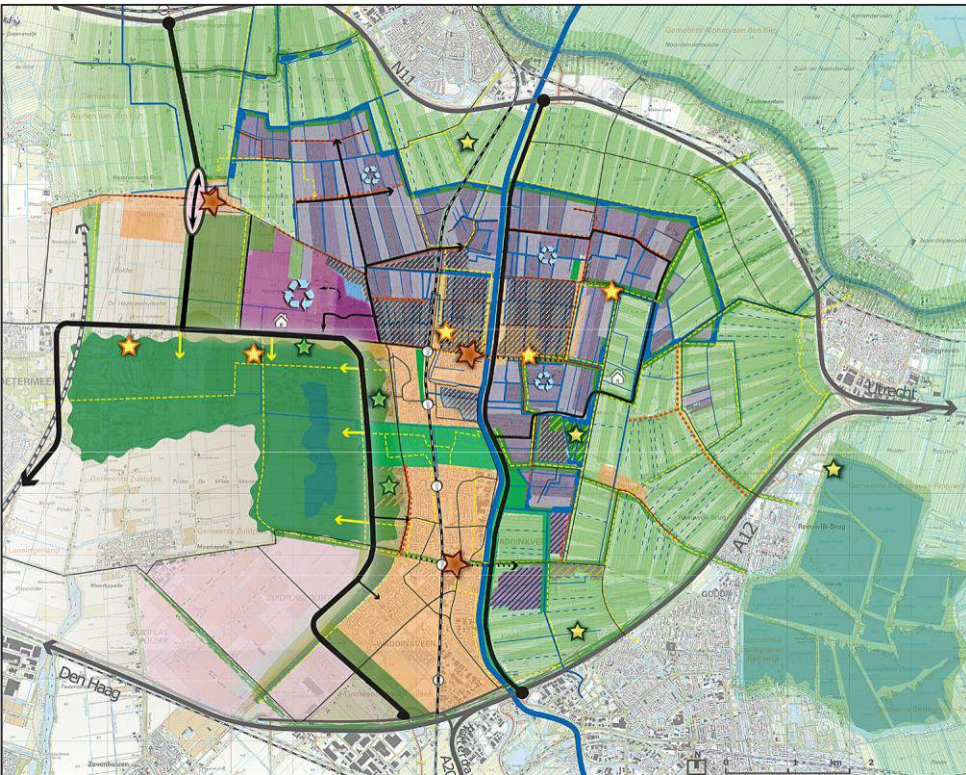

Plankaart Landschapsvisie Zuidwijk (bron: Stijlgroep)

2.4 ISV Greenport Regio Boskoop

In 2011 is de Intergemeentelijke Structuurvisie (ISV) Greenport regio Boskoop opgesteld. In 2020/2021 is deze geactualiseerd. De Greenport regio Boskoop heeft een echte centrumpositie in Nederland. Om die positie te kunnen vasthouden en uitbouwen, is met overtuiging gekozen voor ontwikkeling van de Greenport regio Boskoop. Om gestalte hieraan te geven is de ISV opgesteld in opdracht van de toenmalige gemeente Boskoop, mede namens de gemeenten Reeuwijk, Rijnwoude en Waddinxveen. De ambitie die in de ISV is verwoord, ligt in het ontwikkelen van een sterke, duurzame en beleefbare Greenport in een leefbare omgeving.

Specifiek voor het plangebied vermeldt de ISV het volgende. Het gebied is aangewezen als ‘boomsierteeltgebied’. De gebieden westelijk van de Lansing en aan de Middelburgseweg (op Waddinxveens grondgebied) zijn aangeduid als transformatiegebied. De Lansing is aangeduid als natuurgebied en er worden recreatieve routes en groene verbindingen voorgesteld.

ISV Greenport regio Boskoop

ISV Greenport regio Boskoop, uitsnede met plangebied

ISV GREENPORT REGIO BOSKOOP
PARTIËLE HERZIENING 2020

- bedrijventerrein
- boomsierteeltgebied/ openteelt
- PCT-terrein
- te onderzoeken transformatie/conservering
- onderdeel boomsierteeltgebied, maatwerk/conservering
- transformatiegebieden
- glastuinbouw zuidplaspolder
- visitekaartje Greenport Boskoop
- veenweidegebied
- Bentwoud met entrees
- groene loper
- natuurgebied
- water
- overgangszone natuurvriendelijke oevers
- waterberging-, natuur- en recreatiegebied de Lansing e.o.
- zelfvoorzienend zoetwater
- zoeklocatie huisvesting arbeidsmigranten
- wegen
- wegen (indicatief)
- spoorlijn
- westelijke randweg/ etelage van Boskoop
- verkenning oplossing verkeersproblematiek Hazerswoude-Dorp
- recreatieve routes - groene verbindingen
- kernen
- kwaliteitsverbetering centra
- lintbebouwing
- verluwing passage gouwe

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft ingestemd met de aanduiding transformatiegebied in de ISV, maar heeft nog geen inrichtingsvisie gemaakt. De gemeente Waddinxveen heeft voor het sierteeltcluster Middelburgseweg de aanduiding transformatiegebied naar wonen en recreatie opgenomen.

2.5 Een nieuwe waarde

Vanaf 12 januari 2019 is van toepassing het beleidstuk 'Integrale visie op transformatiegebieden binnen de Greenport regio Boskoop - Een nieuwe waarde'.

De gemeente Alphen aan den Rijn wil met deze integrale visie nieuwe waarde toevoegen aan een aantal deelgebieden binnen de Greenport regio Boskoop, zowel gelegen in het sierteeltgebied van Boskoop als van Hazerswoude-Dorp. In enkele van deze gebieden ondervinden sierteeltbedrijven problemen ten gevolge van de groeiende woonkern en daarmee gepaard gaande aanpassingen aan de infrastructuur. Andere gebieden voldoen van zichzelf niet meer vanwege andere ruimtelijke belemmeringen, zoals beperkte schaalgrootte, vorm of ligging. De bedrijven in deze gebieden kunnen op de huidige locatie niet goed verder ontwikkelen en daardoor blijven investeringen uit. Dit veroorzaakt slijtage en er treedt verrommeling op.

De gemeente Alphen aan den Rijn wil in deze gebieden daarom meer ruimte bieden aan andere vormen van ondernemerschap, wel gerelateerd aan sierteelt maar met nét wat meer mogelijkheden op het gebied van bijvoorbeeld recreatie, toerisme en welzijn. Hierdoor ontstaan mogelijkheden voor nieuwe verdienmodellen die de ruimtelijke kwaliteit van deze gebieden en daarmee het karakter van Boskoop in stand houden en tevens kunnen versterken. Vanuit het verleden al is het zich kunnen aanpassen aan de omstandigheden altijd de kracht en tevens het behoud van de sierteelt in Boskoop geweest. Deze traditie van continue ontwikkeling willen we graag in stand houden.

Met de visie Een nieuwe waarde wordt de ruimte gecreëerd om ook in deze deelgebieden binnen de Greenport regio Boskoop economisch toekomstperspectief te behouden. Nieuwe waarde toevoegen aan het oude, het bestaande.

Legenda

groen = boom- en sierteeltgebied.

paars = ITC/PCT terrein.

rood omlijnd = transformatie kwadrant uit ruimtelijk kwaliteitskader Boskoop van gemeente Alphen aan den Rijn.

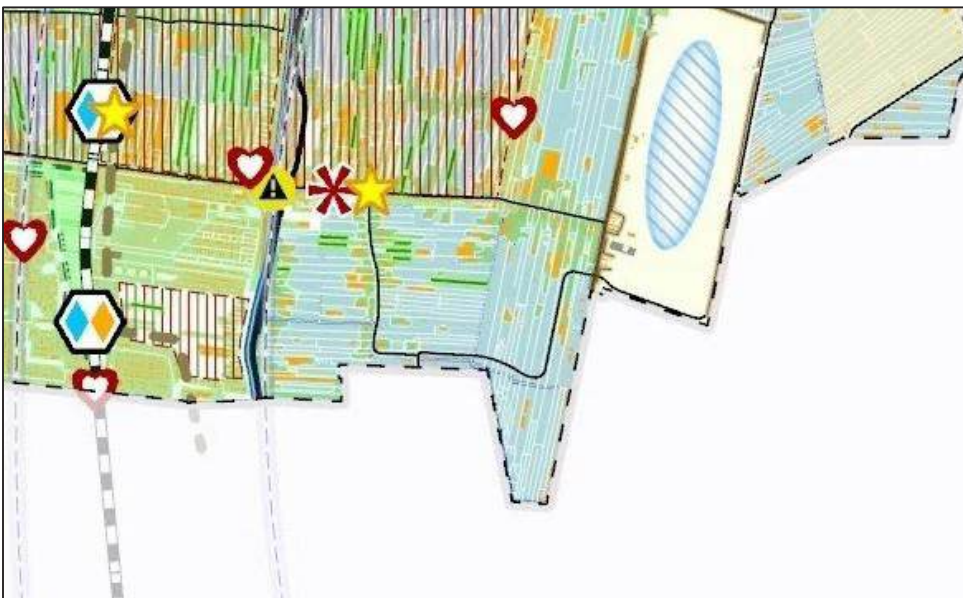
oranje omlijnd = aanvullend transformatie kwadrant vanuit Stichting Greenport regio Boskoop

Transformatiegebieden (bron: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR620091>)

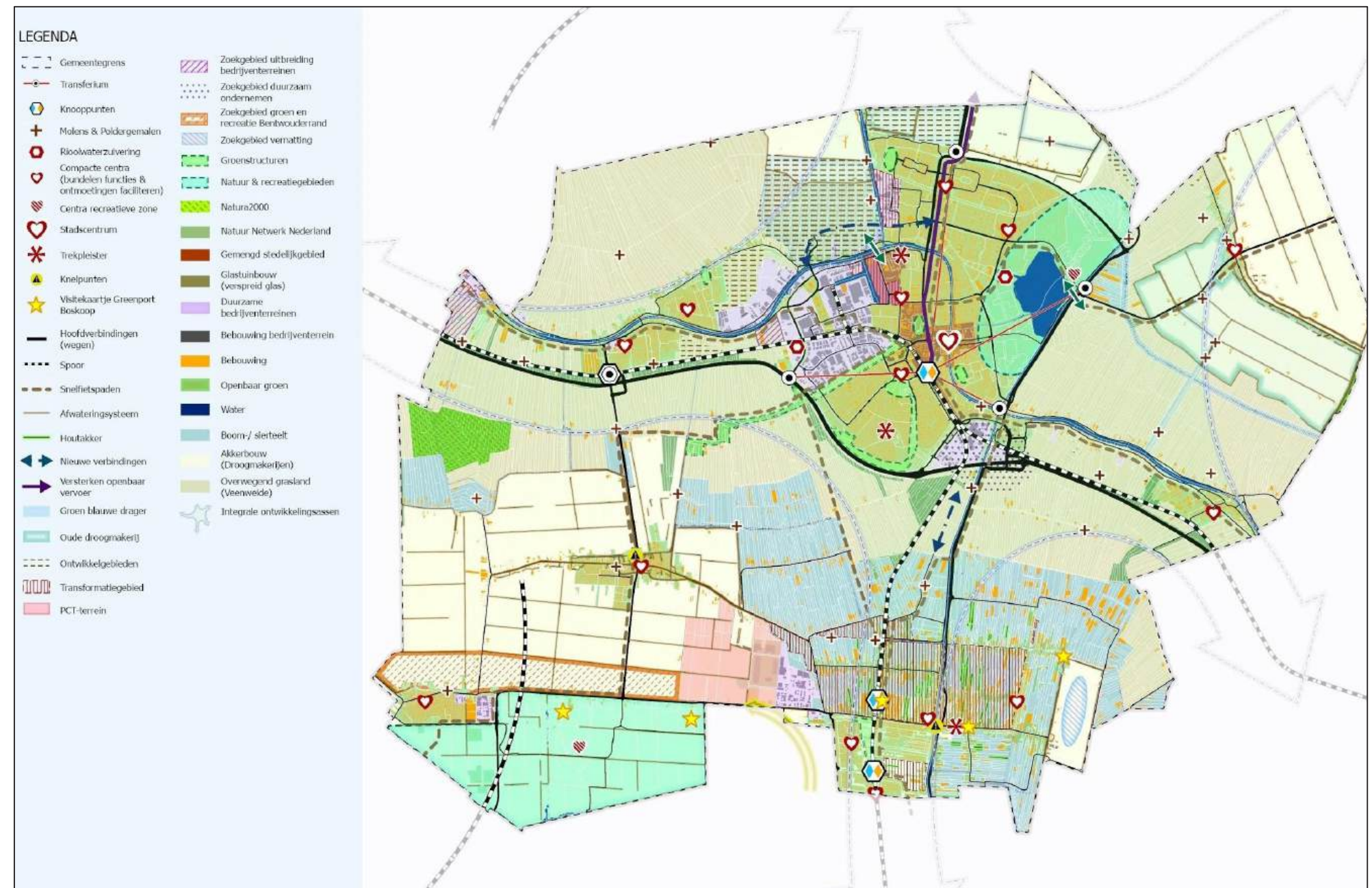
2.6 Omgevingsvisie gemeente Alphen aan den Rijn

In 2021 heeft de gemeente Alphen aan den Rijn de Omgevingsvisie opgesteld voor haar grondgebied. De omgevingsvisie draagt de titel 'Groene gemeente met Lef!' en is een visie-document waarin de langetermijnkeuzes van de gemeente zijn beschreven voor de fysieke leefomgeving. Een omgevingsvisie is kaderstellend voor de gemeenteraad en het college. De visie is niet bindend, maar maakt duidelijk waar de gemeente naar toe wil in de toekomst. De uitgangspunten uit de omgevingsvisie worden doorvertaald naar het omgevingsplan. Dit is bindend voor iedereen.

In de omgevingsvisie is het plangebied aangeduid als boom- en sierteelt-concentratiegebied met ruimte voor groene dooradering (waaronder houtakkers).

Omgevingsvisie uitsnede plangebied (bron: Kuiper Compagnons)

Omgevingsvisie Alphen aan den Rijn (bron: Kuiper Compagnons)

2.7 Toekomstvisie Bodegraven-Reeuwijk

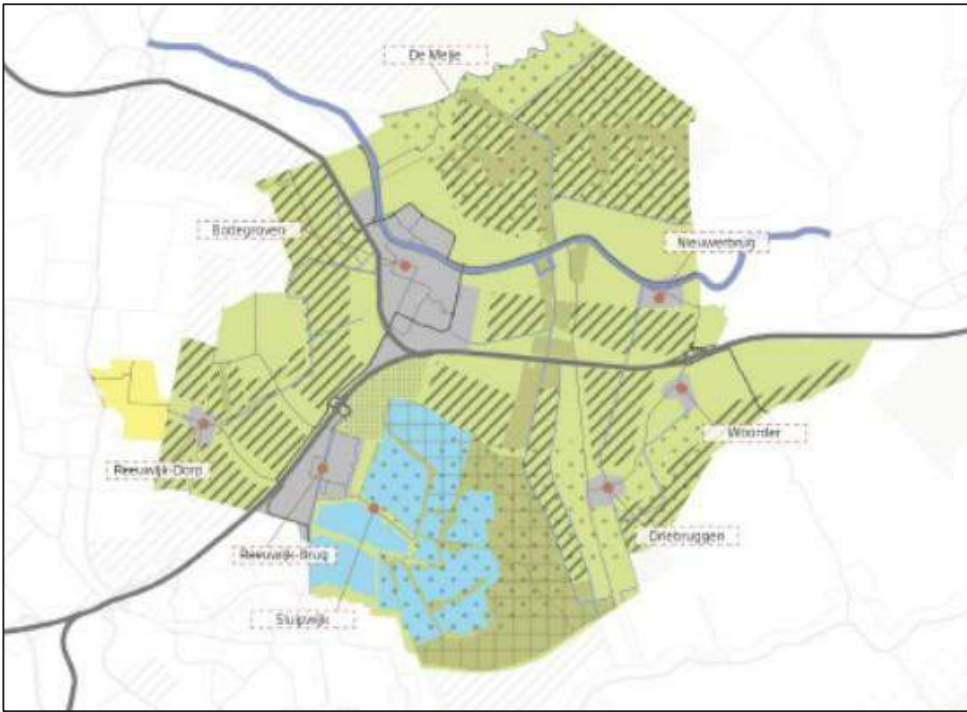
Op 15 december 2021 heeft de gemeenteraad de Toekomstvisie van Bodegraven-Reeuwijk vastgesteld. De Toekomstvisie is opgesteld samen met inwoners, ondernemers en organisaties. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk ziet de sierteelt als een belangrijke economische sector en beheerder van het karakteristieke landschap. Als onderdeel van Greenport Boskoop draagt de sector bij aan een vitaal en innovatief buitengebied. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk ondersteunt verduurzaming, schaalvergroting waar passend, en verbreding van het verdienmodel, bijvoorbeeld met recreatie of energieopwekking. Zo blijft de sierteeltregio toekomstbestendig én in balans met natuur, landschap en leefomgeving.

2.8 Omgevingsvisie Waddinxveen 2050

Op 12 oktober 2022 heeft de gemeenteraad van Waddinxveen de Omgevingsvisie Waddinxveen 2050 vastgesteld. De omgevingsvisie gaat over de hele gemeente en geeft richting aan het Waddinxveen van de toekomst. De sierteelt in Waddinxveen is met name gesitueerd in de Polder Bloemendaal. Dit is een veenweidegebied dat in het algemeen hoog gewaardeerd wordt vanwege de cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden. Het sierteeltgebied ten noorden van de Brugweg is onderdeel van dit plangebied.

2.9 Kansenskaart Greenport Zuid Oost

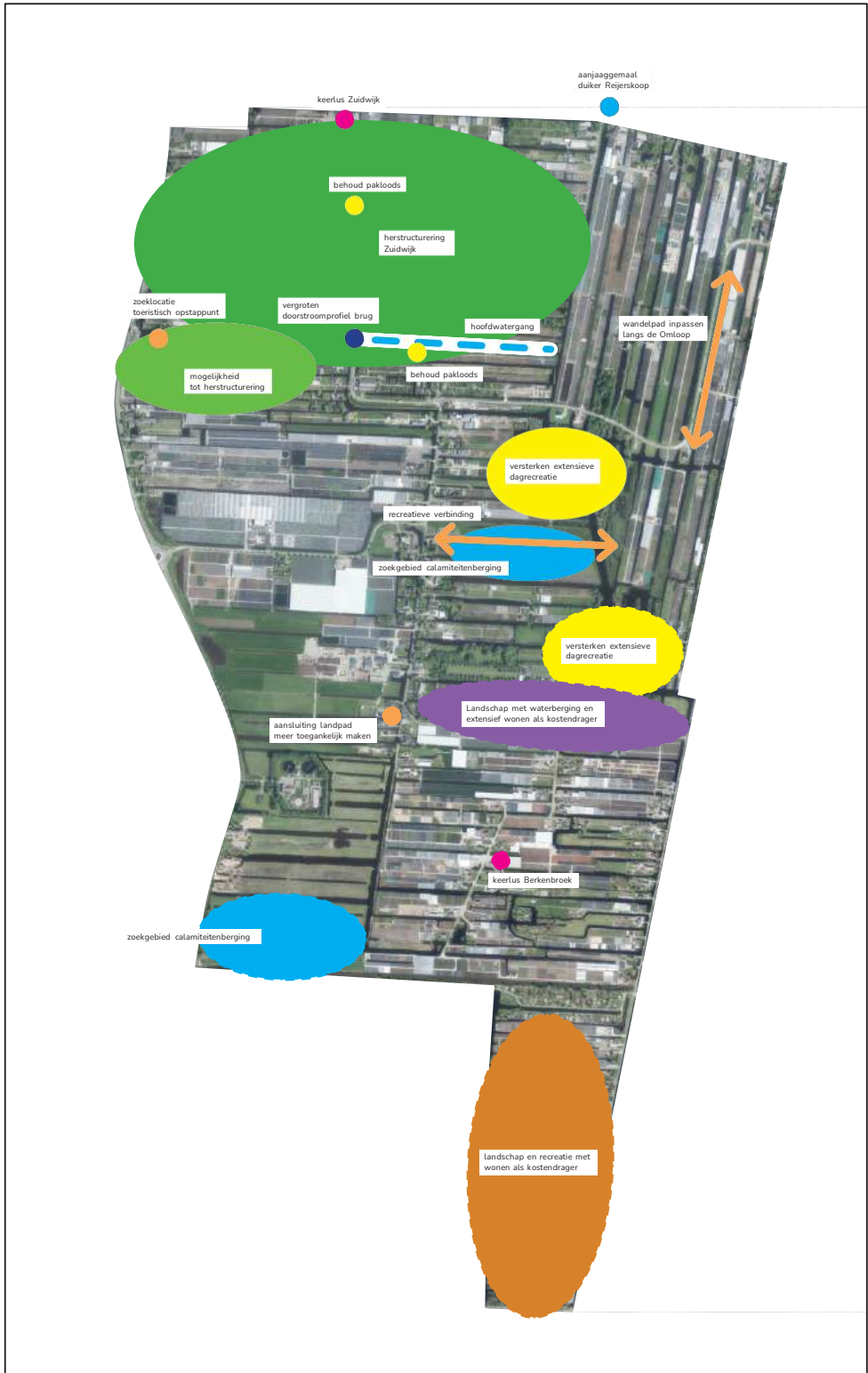
In 2023 is de Kansenskaart Greenport Zuid Oost opgesteld en vastgesteld door het bestuur van de Stichting Greenport regio Boskoop. De Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop onderzoekt deelgebieden van de Greenport op hun functionaliteit en doet aanbevelingen voor herstructurering. Door projecten te initiëren en te stimuleren, wordt voorkomen dat de sierteeltgebieden verouderen en dat er niet meer wordt geïnvesteerd in bedrijfsvernieuwing en schaalvergroting. In dit kader is een Kansenskaart opgesteld voor de Greenport Zuid Oost. Het totale plangebied omvat ca 370 ha. De uitdaging is om ongebruikte percelen toe te voegen aan bedrijven die uit willen breiden of voor hervestiging vanuit gebieden buiten de sierteeltcontouren.

Toekomstvisie Bodegraven-Reeuwijk

Omgevingsvisie Waddinxveen 2050 (bron: Kuiper Compagnons)

Kansenskaart Greenport Zuid Oost (bron: Peter Verkade Landschapsarchitect)

Op de Kansenskaart staan mogelijkheden om het functioneren van de sierteelt te optimaliseren, de waterkwaliteit te verbeteren en het gebied recreatief beleefbaar te maken. De Kansenskaart toont aan dat met betrekkelijk geringe investeringen het gebied valt te optimaliseren.

2.10 Groenblauwe dooradering

De sierteeltsector is met de provincie Zuid-Holland in gesprek over het optimaliseren van natuurwaarden in het sierteeltgebied. In 2023 is in opdracht van de SBGB een Kansenskaart gemaakt voor de groenblauwe dooradering van de sierteelt. Met veel gebiedskennis is een raamwerk ontworpen met bestaande en nieuwe natuurlijke zones en groengebieden.

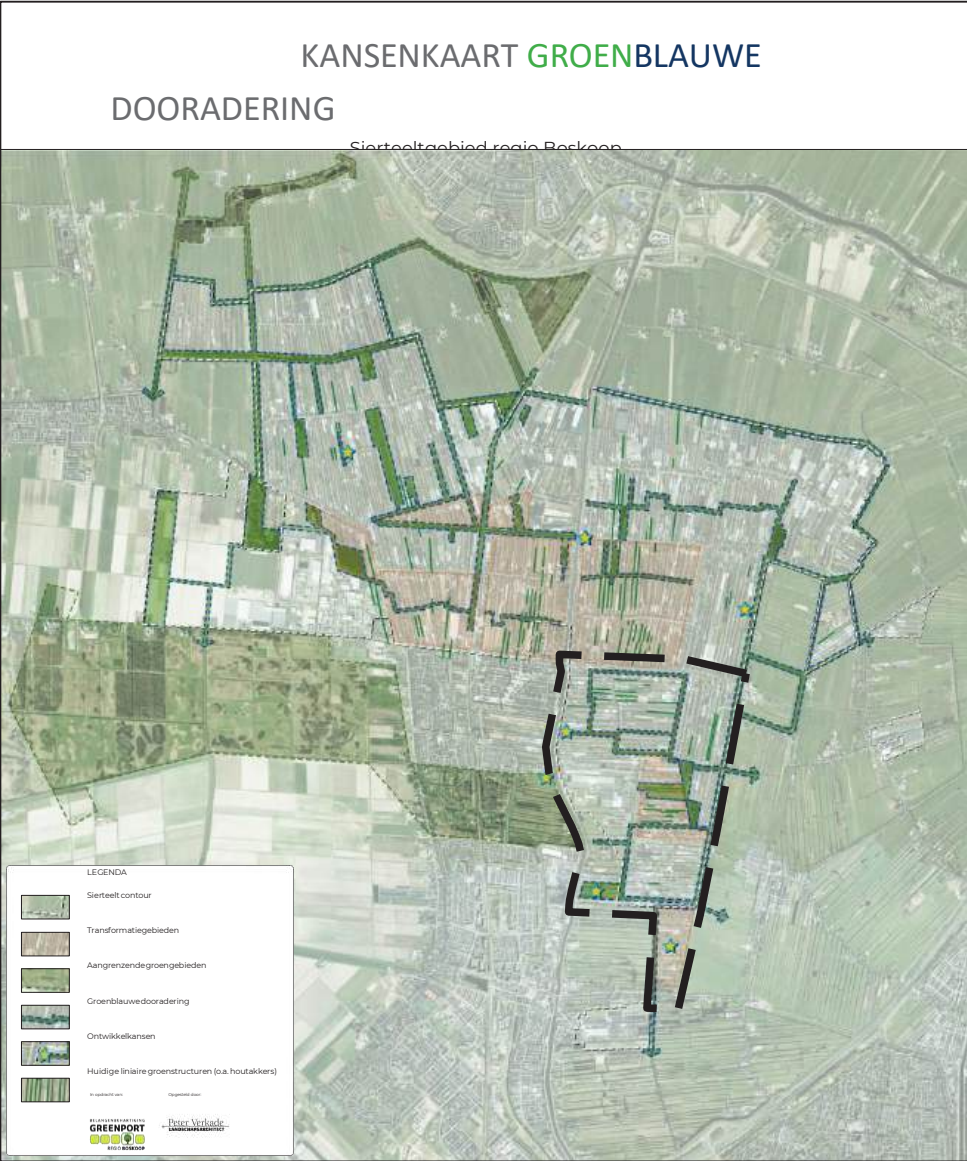
Opgenomen zijn houtakkers, natuurvriendelijke watergangen, kerngebieden zoals de Lansing, etc. Ook zijn ontwikkelkansen aangewezen in transformatiegebieden, langs doorgaande watergangen en op vrijkomende sierteeltpercelen (als gevolg van herverkaveling van de percelen). Inmiddels worden er pilots gehouden met zogenaamde 'kraggen' en 'tillen'. Dit zijn natuurvriendelijke oevers die zich optimaal voegen naast de kwekerijen en langs de beschoeide oevers.

2.11 Bestemmingsplan

Voor het plangebied gelden diverse bestemmingsplannen met actualisaties:

- noordelijk deel: Bestemmingsplan Buitengebied (2012)
- midden deel: Bestemmingsplan Sierteeltgebied Randenburg (2012)
- zuidelijk deel: Bestemmingsplan Landelijk Veen (2013)

Het plangebied is grotendeels bestemd als sierteeltgebied. Opvallend zijn de als recreatie en natuur bestemde kern van het gebied (de Lansing) en de als natuur bestemden houtakkers, in het noordelijke deel van het plangebied.

Groenblauwe dooradering (bron: Peter Verkade Landschapsarchitect)

Bestemmingsplankaart (bron: Planviewer)

3. Huidige situatie

3.1 Plangebied en deelgebieden

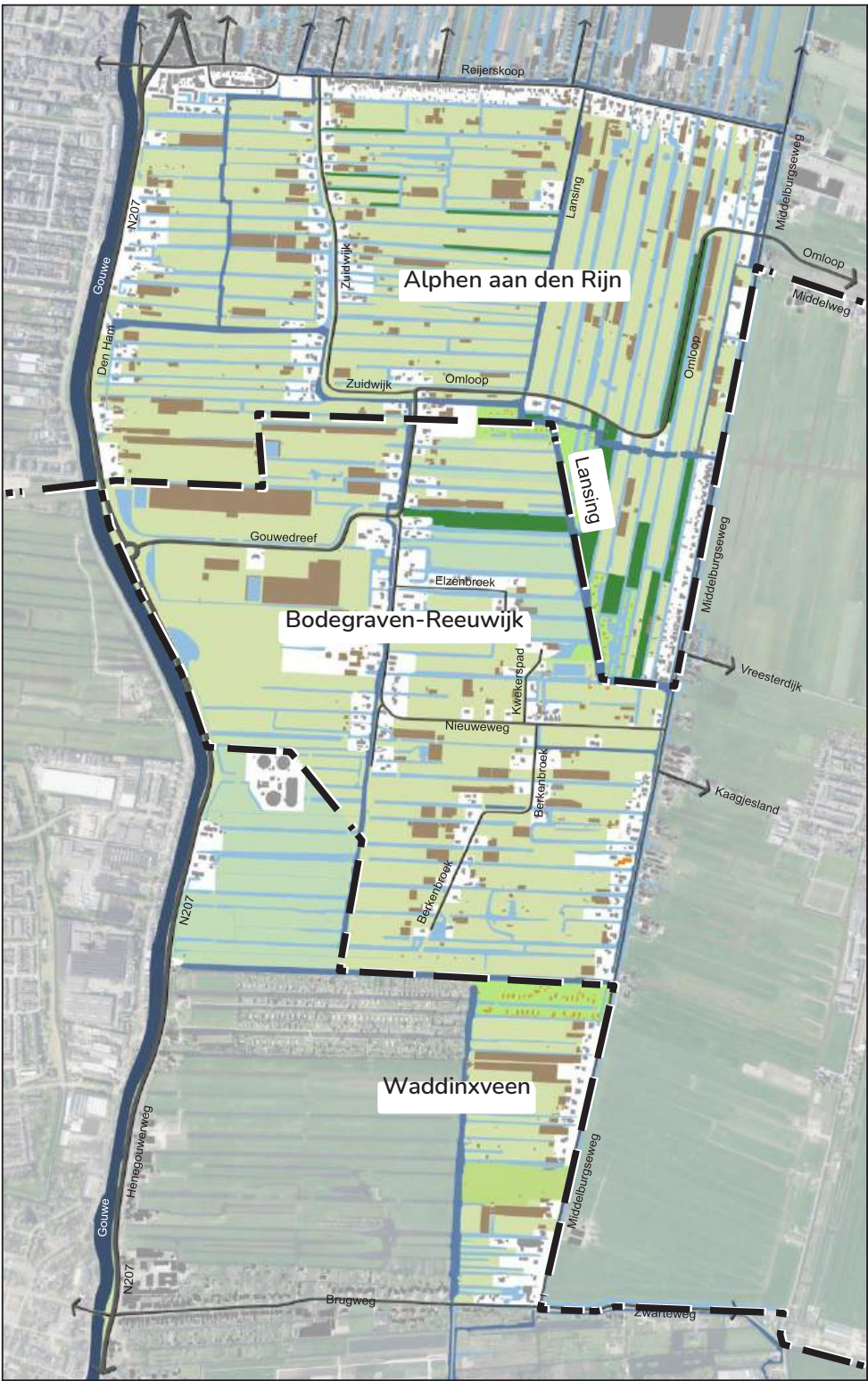
Op de plattegrond hiernaast is de huidige situatie weergegeven van het plangebied in 2025. Met de zwarte stippellijn zijn de gemeentegrenzen aangegeven. Het toekomstperspectief wordt opgesteld op basis van dit kaartbeeld.

Bijna het gehele plangebied heeft de sierteeltfunctie. De linten met woonbebouwing langs het historische wegenpatroon zijn goed zichtbaar. Met name rondom de Lansing zijn enkele recreatie- en natuurpercelen aanwezig. Ook in het Waddinxveense deel zijn er enkele grotere recreatiepercelen.

Voor deze studie worden vier deelgebieden onderscheiden die elk een eigen karakteristiek hebben. Van noord naar zuid gaat het over de volgende deelgebieden:

- Deelgebied Zuidwijk-Omloop (geheel gemeente Alphen aan den Rijn)
- Deelgebied Gouwedreef - Randenburgseweg (deels gemeente Alphen aan den Rijn, deels gemeente Bodegraven-Reeuwijk)
- Deelgebied Berkenbroek (deels gemeente Bodegraven-Reeuwijk, deels gemeente Waddinxveen)
- Deelgebied Middelburgseweg Waddinxveen (geheel gemeente Waddinxveen)

Op de volgende pagina's worden per deelgebied foto's getoond van de actuele situatie.

Plangebied, huidige situatie

Deelgebieden

3.2 Foto's per deelgebied

Deelgebied Zuidwijk - Omloop (bron: Google Maps)

Peter Verkade

LANDSCHAPSARCHITEC

Project: Duurzame Greenport Boskoop Zuid Oost
Onderdeel: Toekomstperspectief

Datum: 11 maart 2026
Opdrachtgevers: Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop,
Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk en Waddinxveen

Deelgebied Gouwedreef - Randenburgseweg (bron: Google Maps)

Deelgebied Berkenbroek (bron: Google Maps)

Deelgebied Middelburgseweg Waddinxveen (bron: Google Maps)

4. Kansen en opgaven

4.1 Sierteelt

Door de aanleg van de Omloop in 2011-2013 is de verkaveling en de bereikbaarheid in een groot deel van het gebied aanmerkelijk verbeterd. Langs de Omloop hebben zich nieuwe bedrijven gevestigd en zijn er nieuwe initiatieven voor bedrijfsvestiging aan deze weg. De aanleg van de Gouwedreef heeft er eveneens toe bijgedragen dat zich hier drie nieuwe bedrijven konden vestigen.

De kavelstructuur in Berkenbroek was kleinschalig van opzet. Doordat enkele bedrijven zijn samengevoegd (van 20 naar 5 bedrijven), is hier nu sprake van een goede verkaveling. Langs Zuidwijk zijn sommige percelen aan het lint volgebouwd met woningen. Achter deze woningen liggen kwekerijen die slecht toegankelijk zijn en een goede uitstraling missen. Om dit probleem op te lossen moet maatwerk verricht worden. Ook langs de Middelburgseweg is dit het geval. Het maatwerk wordt gestimuleerd door de SBGB.

Een aantal sierteeltgebieden zijn minder toekomstbestendig als gevolg van de perceelgrootte, de bereikbaarheid, etc. Deze gebieden worden aangewezen als transformatiegebied of onderzoeksgebied voor transformatie. Transformatie betekent dat de functie sierteelt mag transformeren naar nieuwe functies, passend in het landschap. Gedacht kan worden aan natuur, kleinschalige recreatie en kleinschalig wonen (bijvoorbeeld ruimte-voor-ruimte aan de linten). Het beleidsstuk Een nieuwe waarde is hiervoor richtinggevend.

Concrete kansen en opgaven:

- S1. Minder toekomstbestendige deelgebieden benoemen als transformatiegebied (Randenburg Noord, Middelburgseweg Zuid)
- S2. Bedrijven stimuleren tot schaalvergroting en / of herinrichting
- S3. Onderzoeksgebied voor transformatie (Zuidwijk Noord)

4.2 Infrastructuur

Door de aanleg van de Gouwedreef en de Omloop is de infrastructuur in het gebied sterk verbeterd. Een deel van het Reijerskoop is afgesloten voor vrachtverkeer. Het middengedeelte van Reijerskoop valt in het transformatie gebied en de bedrijven worden daar (op termijn) gesaneerd. Anders is dit voor het

laatste deel van het Reijerskoop en Zuidwijk. In verband met de gedeeltelijke afsluiting van het Reijerskoop voor vrachtverkeer is een verkeerslus aangelegd. In Zuidwijk is dit niet het geval en ontstaan er regelmatig problemen die de verkeersveiligheid in gevaar brengen. Betere wegbewijzing en een keerlus aan het begin van Zuidwijk kunnen helpen om de nadelen te verminderen.

De Middelburgseweg is ongeschikt voor vrachtverkeer met uitzondering van het gedeelte tussen Omloop en Reijerskoop. Transformatie van de nog aangrenzende bedrijven die via de Middelburgseweg ontsloten worden lijkt de beste oplossing. In Berkenbroek is onlangs een keerlus gerealiseerd. Kwekers hebben hiervoor de handen in één geslagen en bedragen beschikbaar gesteld waarvoor de grond aangekocht kon worden.

Bruggen vormen een belangrijk onderdeel in de infrastructuur. De brug tussen Zuidwijk en de Randenburgseweg heeft enkele jaren op het investeringsprogramma gestaan van de gemeente Alphen aan den Rijn. Dit was nodig omdat het vrachtverkeer deze brug moeilijk kon nemen vanwege de krappe bocht. Nu het kruisingsvlak is aangepast is dit probleem ook opgelost. Belangrijk is om bij de vernieuwing van bruggen het doorstroomprofiel te verruimen waardoor de doorstroming naar het gemaal versoepelt en het verhang in de polder wordt verminderd.

Concrete kansen en opgaven:

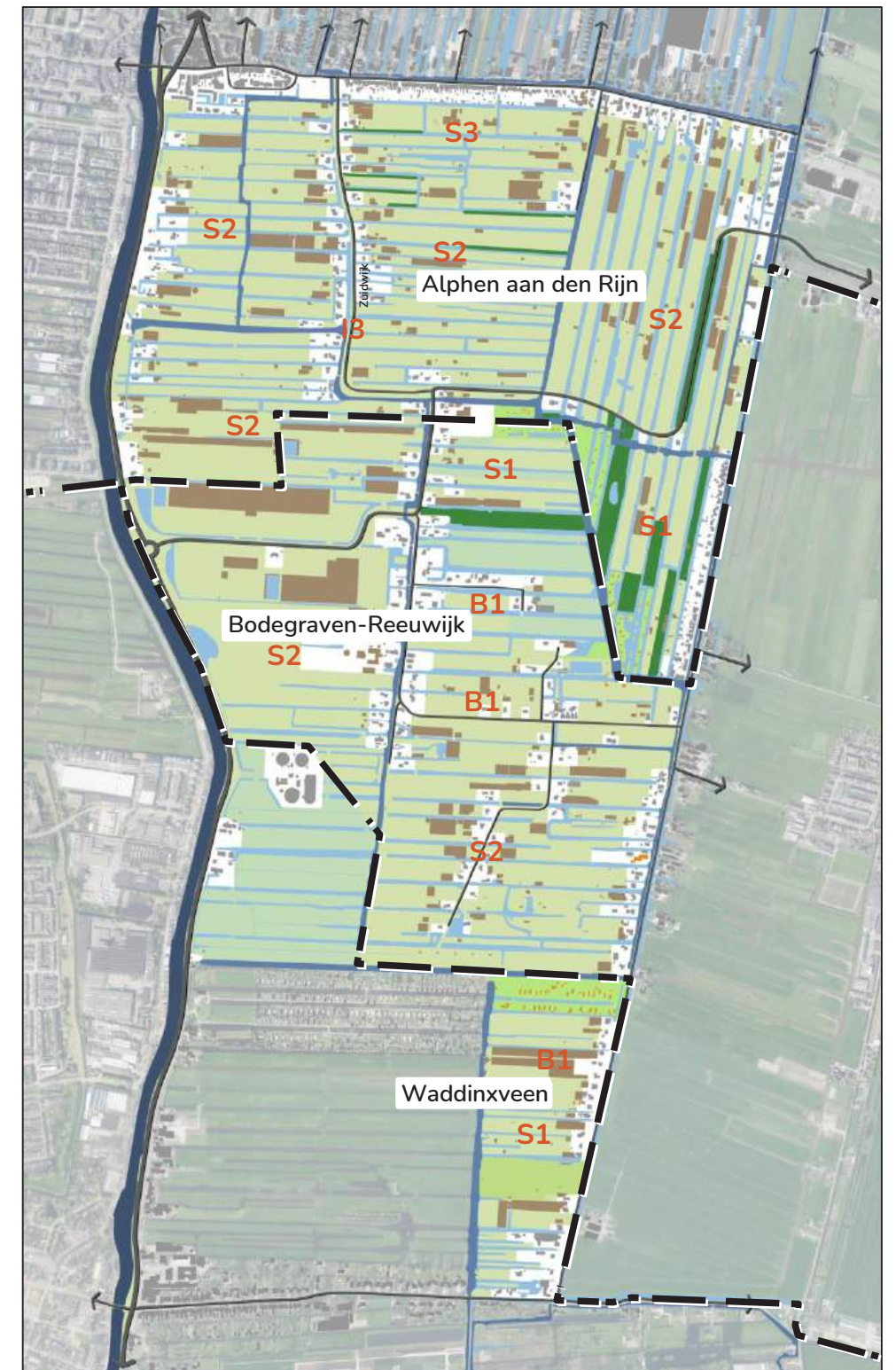
- I1. Oplossen probleem kerende vrachtwagens Zuidwijk
- I2. Wegbewijzing (opgave voor gehele plangebied)
- I3. Vergroten doorstroomprofiel bruggen

4.3 Bebouwing

Uitgangspunt is dat in het gebied alleen woonbebouwing mogelijk is op basis van het ruimte-voor-ruimte-regeling. De gemeente Alphen aan den Rijn hanteert aanvullend ook een regeling voor de 'economische waarde'. In de transformatie- en maatwerkgebieden worden zones aangewezen waar (een clustering van) ruimte-voor-ruimte woningen mogelijk is. Aanvullend zijn er nog enkele kavels beschikbaar en reeds bestemd voor individuele woningbouw. Aanvullend kunnen ook incurante percelen in het sierteeltgebied voor de bouw van een enkele woning in aanmerking komen.

Concrete kansen en opgaven:

- B1. Aanwijzen zones voor ruimte-voor-ruimte in transformatiegebieden (langs linten of concentratie)

Maatregelen en opgaven

4.4 Water

Het grootste deel van het oostelijk sierteeltgebied wordt bemalen door poldergemaal Th. Brans. Dit gemaal heeft ruim voldoende capaciteit om ook bij hevige regenval de waterstand voldoende te beheersen. Een probleem is echter dat het peilgebied langgerekt is en er daardoor ‘verhang’ ontstaat in de polder waardoor het gemaal niet op volle toeren kan draaien. Dit verhang zal verder toenemen als een drietal watergangen die nu nog meedoen in de watertoevoer naar het gemaal worden gedempt. (Deze watergangen missen namelijk de status hoofdwatgang.) Voorgesteld wordt om een nieuwe hoofdwatgang (of watgang met een dergelijke functie) te bestemmen en in te richten aansluitend op de brede hoofdwatgang (Molenvliet) tussen het Zuidwijk en het gemaal.

Om het grote verhang te verminderen worden er maatregelen bedacht om de watertoevoer naar het gemaal te versnellen. De peilscheidingen rond de blokbemalingen Gouwedreef en Berkenbroek zijn niet op hoogte. Hoogheemraadschap van Rijnland heeft plannen in voorbereiding om deze peilscheidingen op orde te brengen.

Met de bovengenoemde maatregelen kan worden voldaan aan de geldende normen, maar hiermee is het gebied zeker nog niet klimaatbestendig. De drooglegging in het gebied is zeer beperkt en gelet op de klimaatsveranderingen beslist onvoldoende. SBGB heeft plannen in procedure gebracht en zelfs al gerealiseerd om nabij de Henegouwerweg en in Randenburg gebieden in te richten als calamiteitenberging. Hiervoor zijn middelen ter beschikking gesteld door Hoogheemraadschap van Rijnland en gemeente Bodegraven-Reeuwijk. Deze bergingen kunnen 3 tot 5 cm peilstijging opvangen, maar dit is onvoldoende om de gevolgen van de klimaatsverandering op te vangen. Ook het noordelijke deel van de Polder Middelburg, ten noordoosten van het plangebied, is beoogd als toekomstige calamiteitenberging.

Concrete kansen en opgaven:

- W1. Verbetering hoofdwatgangstelsel of watergangen met een vergelijkbare functie (Rijnland)
- W2. Peilscheidingen op orde brengen (Rijnland)
- W3. Maatregelen om het gebied meer klimaatbestendig te maken (SBGB met ondersteuning van overheden)
- W4. Verbeteren doorstroomprofiel brug Zuidwijk

4.5 Waterkwaliteit

Het plangebied maakt grotendeels onderdeel uit van de Gouwepolder ('Aan de Oostzijde van de Gouwe'). Deze polder is aangewezen als waterlichaam van de KRW. Rijnland en de sector spannen zich in om aan de normen van de KRW te gaan voldoen. De maatregelen richten zich op vermindering van emissies en meststoffen en verbetering van de chemische en biologische waterkwaliteit.

Met Rijnland is continu afstemming over het verbeteren van de waterkwaliteit. Eén van de accenten van Rijnland is om natuurvriendelijke oevers aan te leggen aan één zijde van de hoofdwatgangen (of watergangen met een dergelijke functie).

Door het waterschap is een peilgebied aangegeven, zijn peilbesluiten genomen en reeds maatregelen uitgevoerd. Deze lijken echter nog niet geheel klimaatbestendig.

Overigens is verbeteren van de waterkwaliteit niet alleen een wettelijke noodzaak, maar ook een dringende behoefte vanuit de ondernemers om duurzaam te kunnen telen. SBGB nodigt de overheden uit om gezamenlijk tot een maatregelenpakket te komen die een bijdrage kunnen leveren aan verbetering van de waterkwaliteit.

Ondergrondse waterberging is een nieuwe ontwikkeling die wordt onderzocht als oplossing voor waterberging voor beregeningswater. Mogelijk kan hiermee ook de waterkwaliteit worden verbeterd.

Concrete kansen en opgaven:

- WK1. Formuleren KRW doelen en projecten (Hoogheemraadschap van Rijnland en SBGB)
- WK2. Realiseren van natuurvriendelijke oevers om de waterkwaliteit te verbeteren, bijvoorbeeld door middel van kraggen en tillen

Maatregelen en opgaven

4.6 Landschap, natuur en cultuurhistorie

In de omgeving Zuidwijk komen houtakkers voor. Deze akkers zijn beschermd door het bestemmingsplan. Vanuit cultuurhistorisch, landschappelijk en ecologisch oogpunt zijn de houtakkers zeer waardevol. Het beleid omtrent houtakkers is dat het behoud van bestaande akkers gestimuleerd wordt. De houtakkers zijn in enkele gevallen beperkend voor de schaalvergroting van de bedrijven. In overeenstemming met o.a. het parapluplan Cultuurhistorie Alphen aan den Rijn is het wijzigen of amoveren van cultuurhistorische waarden toegestaan als daarvoor goede redenen en/of zwaarwegende belangen zijn en daarbij sprake is van compenserende maatregelen.

Als gebiedseigen landschapselementen is het zeker denkbaar om de aanleg van nieuwe houtakkers te stimuleren. Deze worden dan aangeplant met een rijker assortiment zodat een kwaliteitsimpuls wordt gegeven aan de biodiversiteit, de gebiedseigen doelsoorten en de groenblauwe dooradering.

Nabij de Lansing is een landschapselement ontstaan waarin de contouren van de vroegere eendenkooi nog zichtbaar zijn. Aangrenzend aan het landschapselement Lansing wordt een perceel toegevoegd dat ook als wandelverbinding kan dienen. Wanneer de verbinding over het water is aangelegd, kan er gewandeld worden langs de Omloop via het eendenkooiperceel naar de Randenburgseweg.

In het gebied is een aantal traditionele pakloodsen aanwezig. Uitgangspunt is het behoud van deze pakloodsen, mits daaraan een reële, sierteeltgerateerde functie kan worden gegeven.

Concrete kansen en opgaven:

L1. Behoud houtakkers, zo mogelijk aanleg nieuwe houtakkers

4.7 Recreatie

Het sierteeltgebied biedt ook mogelijkheden voor recreatief medegebruik. Langs Zuidwijk ligt een zeer aantrekkelijk wandelpad. Stichting Landschapsfonds Alphen aan den Rijn (SLA) zet zich in om landschapsgebied Lansing te verbinden met de Randenburgseweg. Deze verbinding is in een vergevorderd stadium. In Randenburg zijn plannen om het bestaande Landpad (ooit kerkpad), in het

verlengde van de Nieuweweg richting de N207, meer toegankelijk te maken. De zichtbaarheid en bruikbaarheid van het Landpad worden verbeterd.

De gemeente wil fietsen stimuleren (zowel recreatief als bijvoorbeeld voor de werknemers van de kwekerijen). Meer fietsen is beter voor de gezondheid en betekent minder CO2 en fijnstof uitstoot. Het fietsen vindt plaats op de bestaande wegen. Hiertoe zijn op de meeste wegen fietssuggestiestroken aangebracht.

Stichting Rondvaarten organiseert al vele jaren rondvaarten door dit gebied. Soms staan deze routes op gespannen voet met de belangen van de kwekers. Zeker als dit structuurverbetering in de weg staat. De vaarroutes zijn ook niet overal aantrekkelijk. Door gebruik te maken van kleinere boten met elektrische motoren, ontstaan er betere mogelijkheden.

Het gebied is niet geschikt voor ongeorganiseerde recreatievaart, maar leent zich wel voor georganiseerde vaartochten. Er komen twee opstappunten, in het project Tuinen van Boskoop en bij de nieuwe toeristische overstapplaats aan de Omloop. Bij vaarroutes zijn afspraken gemaakt met aangrenzende bedrijven met betrekking tot oeveronderhoud, vaardieptes en voorkomen van barrières. De vaarroutes zijn onderdeel van het toekomstperspectief.

Concrete kansen en opgaven:

R1. Verbeteren en aanvullen van recreatieve voetpaden

R2. Inrichting van toeristische overstapplaatsen

4.8 Energie

Voor de verduurzaming van de energiebehoefte wordt vooral gedacht aan windenergie. Vanuit het vigerende beleid zijn er windmolens tot 15 m mogelijk. De PZH en de gemeente Alphen aan den Rijn willen dit verruimen. In de ISV is aangegeven dat binnen het boom- en sierteeltgebied daarvoor graag aansluiting wordt gevonden bij de mogelijkheden die er reeds zijn in het glastuinbouwgebied (kleine en middelgrote windturbines met een ashoogte tot 45 meter).

Er zijn in het plangebied vooralsnog geen zoekgebieden voor zonnenvelden. Nieuw in de sector is het telen onder lichtdoorlatende zonnepanelen. Mogelijk kan hiermee de sector meer energie gaan leveren dan zij zelf gebruikt.

Maatregelen en opgaven

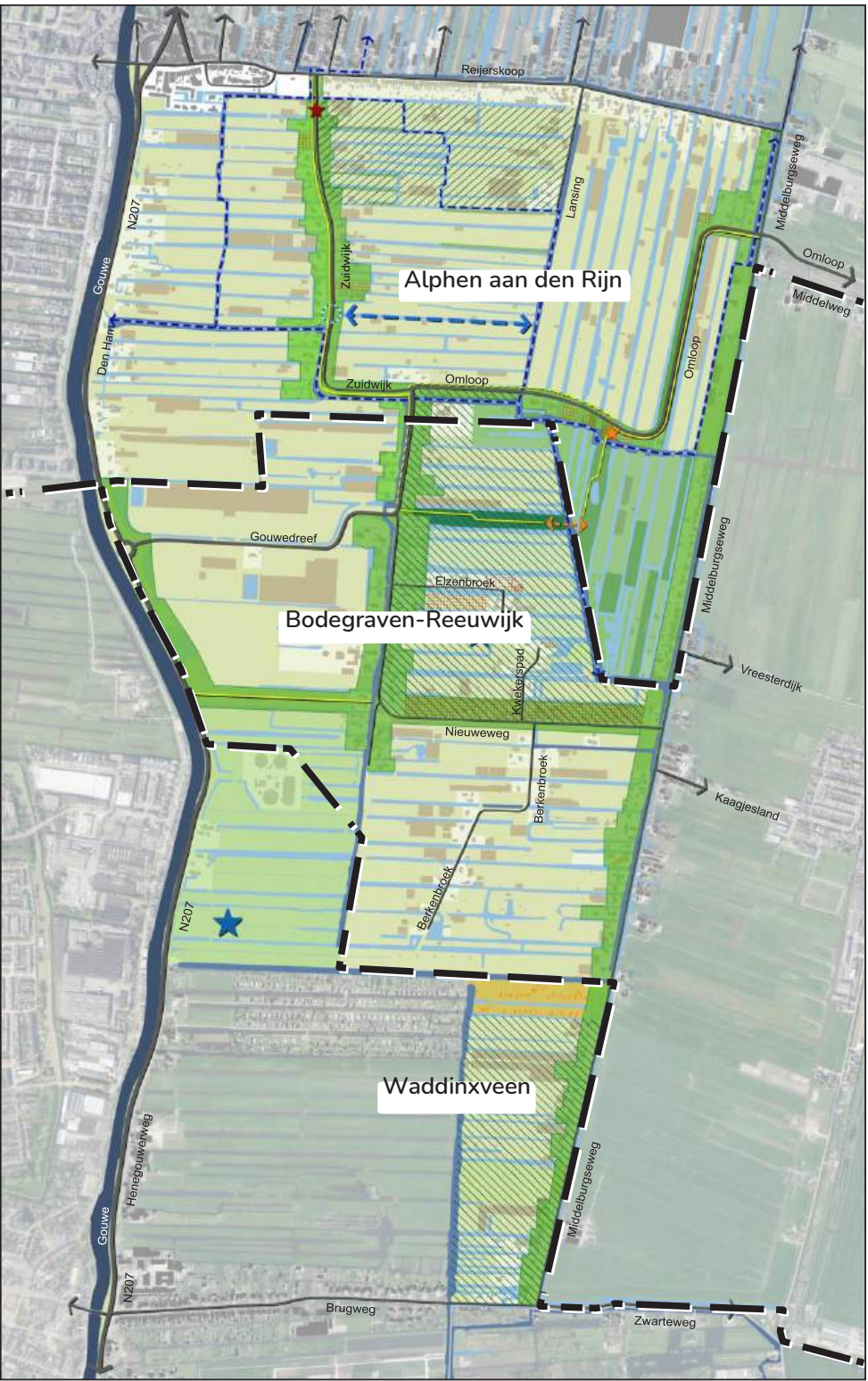
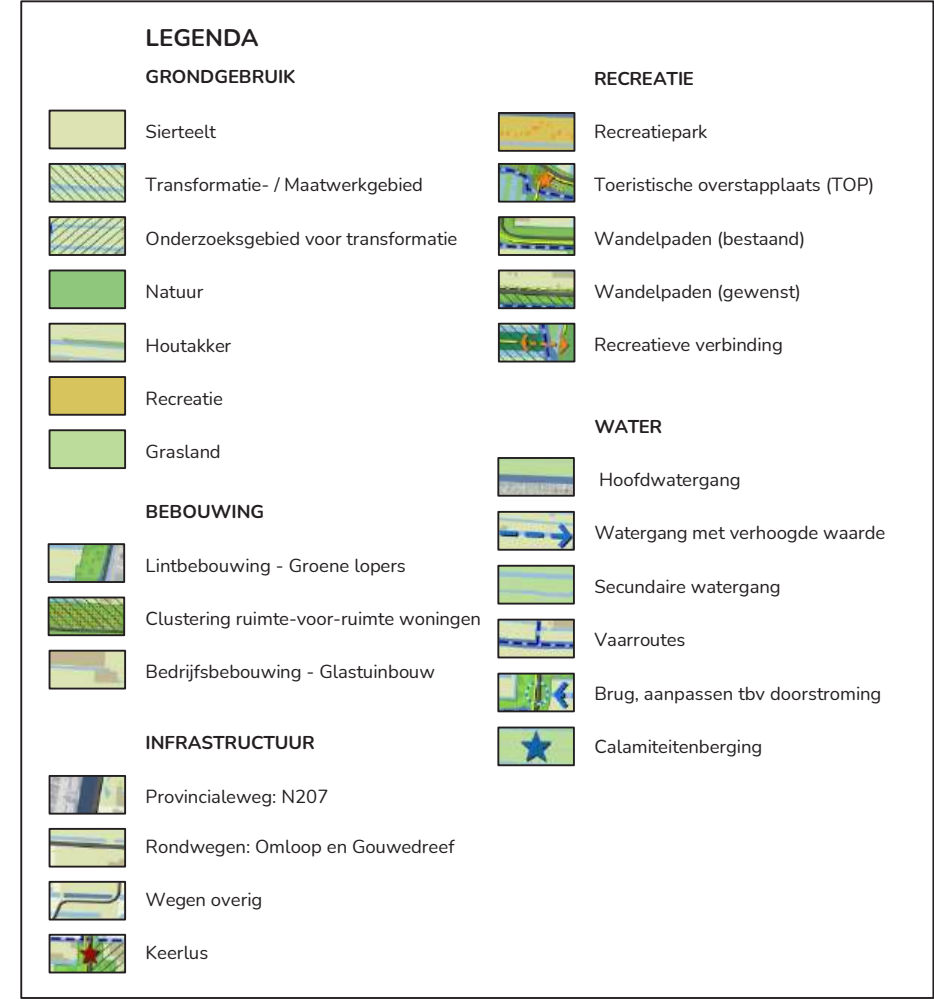
5. Toekomstperspectief

5.1 Plankaart

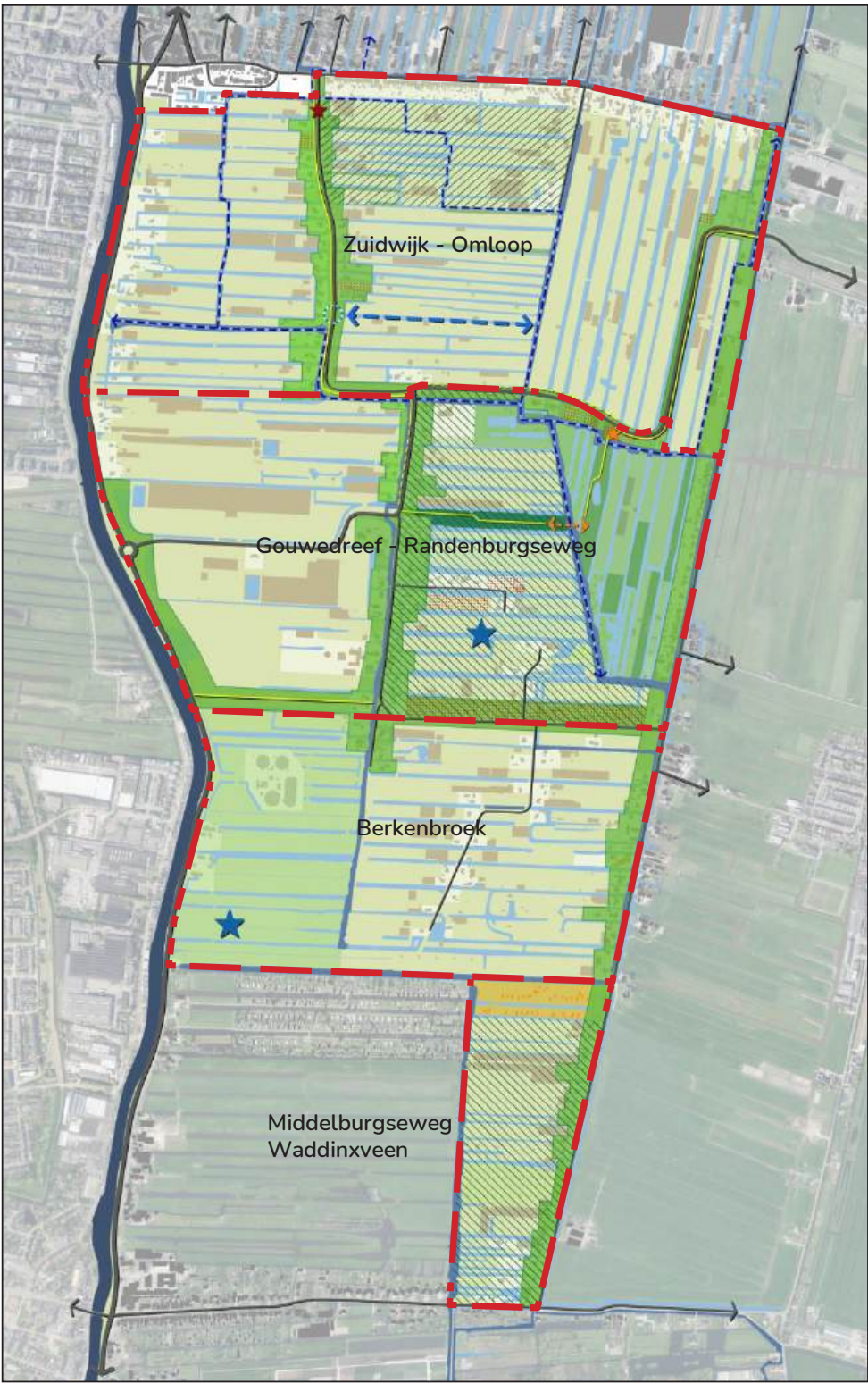
De onder 4. genoemde opgaven, kansen en maatregelen zijn geprojecteerd in het toekomstperspectief. Daarin ligt een focus op de sierteelt: een toekomstbestendig sierteeltgebied. Tegelijk is de balans gevonden met landschap, cultuurhistorie, natuur, water en recreatie.

In de volgende paragrafen wordt het toekomstperspectief toegelicht per deelgebied (van noord naar zuid):

- Deelgebied Zuidwijk-Omloop
- Deelgebied Gouwedreef - Randenburgseweg
- Deelgebied Berkenbroek
- Deelgebied Middelburgseweg Waddinxveen

Toekomstperspectief Duurzame Greenport Boskoop Zuid Oost

Deelgebieden

5.2 Deelgebied Zuidwijk - Omloop

Sierteelt

Het deelgebied Zuidwijk Noord is aangeduid als een onderzoeksgebied voor transformatie binnen het sierteeltconcentratiegebied. Transformatie betekent dat de functie sierteelt mag transformeren naar nieuwe functies, passend in het landschap en gerelateerd aan de sierteelt. Het beleidsstuk Een nieuwe waarde is hiervoor richtinggevend. In het sierteeltconcentratiegebied worden bedrijven gestimuleerd tot en begeleid bij schaalvergroting en herinrichting.

Infrastructuur

Op het Reijerskoop wordt vrachtverkeer geweerd. Om die reden wordt (nader) onderzoek verricht naar de wenselijkheid om aan de noordzijde van het Zuidwijk een keerlus te maken. Tezamen met een goede informatievoorziening en bewegwijzering blijft het Zuidwijk goed toegankelijk als sierteeltconcentratiegebied.

Bebouwing

In het Onderzoeksgebied voor transformatie (Zuidwijk Noord) zal ook worden gekeken naar de mogelijkheden voor clustering van ruimte-voor-ruimte woningen (in de tweede lijn) aan de Lansing en het Zuidwijk. Langs het Zuidwijk is op enkele incurante kavels nog individuele woningbouw mogelijk op basis van de ruimte-voor-ruimte-regeling.

Water

Om de afwatering naar het poldergemaal Th. Brans te verbeteren wordt er een nieuwe hoofdwatergang, of watergang met een dergelijke functie, gerealiseerd in het verlengde van de Molenvliet. Aanvullend wordt met het waterschap naar maatregelen gezocht om de afwatering te verbeteren. Gedacht kan worden aan het verbeteren van peilscheidingen en een calamiteitenberging in het noordelijke deel van de Polder Middelburg.

Waterkwaliteit

In overleg met Rijnland wordt invulling gegeven aan de KRW-doelen. Met name in het transformatiegebied wordt gestreefd naar natuurvriendelijke oevers. In het sierteeltconcentratiegebied worden natuurvriendelijke oevers gestimuleerd passende bij de boomkwekerij, zoals kraggen en tillen. Aan de nieuwe hoofdwatergang, zoals hierboven omschreven, wordt aan één zijde een natuurvriendelijke oever gerealiseerd.

Landschap, natuur en cultuurhistorie

De aanwezige houtakkers worden gekoesterd en het behoud wordt gestimuleerd. Zo mogelijk en met name in de transformatiegebieden worden nieuwe houtakkers toegevoegd als gebiedseigen landschapselementen. Deze houtakkers krijgen een rijk assortiment, afgestemd op gebiedseigen doelsoorten, zodat de biodiversiteit een kwaliteitsimpuls krijgt.

Recreatie

Het Zuidwijk en de Omloop zijn voor veel bewoners reeds een aantrekkelijk recreatief ommetje. Dit recreatieve netwerk wordt uitgebreid met een vrijliggend, noordzuid wandelpad langs de Omloop. Het doel is om te verkennen of ook de zogenaamde missing links langs de Omloop (oostwest) onderdeel van het netwerk kunnen worden.

De aanwijzing van Zuidwijk Noord als onderzoeksgebied voor transformatie biedt mogelijkheden om de recreatieve toegankelijkheid en beleefbaarheid van het landschap via recreatieve dooradering nader te onderzoeken.

Toekomstperspectief deelgebied Zuidwijk - Omloop

Met de Stichting Rondvaarten Boskoop wordt continu gewerkt aan een aantrekkelijke vaarroute. Deze vaarroute kan starten vanaf de nieuwe TOP aan de Omloop en vanuit de Tuinen van Boskoop, ten noorden van het Reijerskoop.

Specifieke uitwerking TOP-locatie aan de Omloop

5.3 Deelgebied Gouwedreef - Randenburgseweg

Sierteelt

Het gebied tussen de Randenburg en de Lansing is aangewezen als transformatiegebied. Dit betekent dat de functie sierteelt mag transformeren naar nieuwe functies, passend in het landschap en gerelateerd aan de sierteelt. Het beleidsstuk Een nieuwe waarde kan hiervoor als inspiratie dienen.

In het sierteeltconcentratiegebied worden bedrijven gestimuleerd tot en begeleid bij schaalvergroting en herinrichting.

Bebouwing

Op een aantal locaties in dit deelgebied is een clustering van ruimte-voor-ruimte woningen denkbaar: ten noorden van de Nieuweweg en aan de Elzenbroek. Aan de Omloop zijn nog enkele kavels beschikbaar voor individuele woningbouw op basis van de ruimte-voor-ruimte-regeling. Voor vrijkomende agrarische gebouwen en bedrijfscomplexen dient zorgvuldig te worden nagedacht over welke vervolgfuncties (zoals wonen) toegestaan kunnen worden zonder dat de omringende agrarische bedrijven belemmerd worden in hun ontwikkeling (milieu, ontsluiting).

Water

Het transformatiegebied ten westen van de Lansing biedt de mogelijkheid voor maatregelen om het totale peilgebied meer klimaatbestendig te maken. Bijvoorbeeld door het vergroten van het wateroppervlakte en / of het creëren van een calamiteitenberging.

Waterkwaliteit

In overleg met Rijnland wordt invulling gegeven aan de KRW-doelen. Met natuurvriendelijke oevers wordt de waterkwaliteit verbeterd. Met name in het transformatiegebied wordt gestreefd naar natuurvriendelijke oevers. In het sierteeltconcentratiegebied worden natuurvriendelijke oevers gestimuleerd, passende bij de boomkwekerij zoals kraggen en tillen.

Landschap, natuur en cultuurhistorie

De transitie van het gebied biedt ruimte voor natuurontwikkeling en landschapsbouw. Er kan worden aangesloten bij de natuurwaarden van het natuurgebied De Lansing. Zo mogelijk worden nieuwe

houtakkers toegevoegd als gebiedseigen landschapselementen. Deze houtakkers krijgen een rijk assortiment, afgestemd op gebiedseigen doelsoorten, zodat de biodiversiteit een kwaliteitsimpuls krijgt.

Onderzoek moet uitwijzen of de kwekerij ten oosten van de Lansing kan worden omgevormd tot natuur. Zo ontstaat een grote aaneengesloten natuurkern.

Recreatie

Het natuurgebied de Lansing wordt via een wandelverbinding aangesloten op de Randenburgseweg.

Aan de Omloop is één van de kavels ingericht als recreatief overstappunt. Dit wordt uitgebreid met onder andere een opstappunt voor de Stichting Rondvaarten. Er is gelegenheid om

de auto en de fiets te parkeren, te picknicken en / of van hieruit wandelend, fietsend of varend het gebied te verkennen. Met de Stichting Rondvaarten Boskoop wordt continu gewerkt aan een aantrekkelijke vaarroute.

Toekomstperspectief deelgebied Gouwedreef - Randenburgseweg

5.4 Deelgebied Berkenbroek

Sierteelt

Het gebied rondom de Berkenbroek is en blijft sierteeltconcentratiegebied. Gelet op deze status worden niet-agrarische bedrijven niet wenselijk worden geacht.

Infrastructuur

De Berkenbroek is een doodlopende weg. De kwekers hebben hier reeds geïnvesteerd in een goede keerlus voor het vrachtverkeer.

Water

De westelijke graslanden bieden de mogelijkheid voor maatregelen om het totale peilgebied meer klimaatbestendig te maken. Bijvoorbeeld door het vergroten van het wateroppervlakte. Er is reeds een calamiteitenberging gerealiseerd.

Waterkwaliteit

In overleg met Rijnland wordt invulling gegeven aan de KRW-doelen. In het sierteeltconcentratiegebied worden natuurvriendelijke oevers gestimuleerd passende bij de boomkwekerij, zoals kraggen en tillen.

Recreatie

Het landpad richting de Gouwe, in het verlengde van de Nieuweweg wordt beter toegankelijk gemaakt. Ook de zichtbaarheid van het pad vanuit de omgeving wordt verbeterd.

Toekomstperspectief deelgebied Berkenbroek

5.5 Deelgebied Middelburgseweg Waddinxveen

Sierteelt

Dit betreft van oorsprong een glastuinbouwgebied dat later in gebruik genomen is door de sierteelt. De kassen zijn verouderd, de bedrijfsstructuur is kleinschalig en de ontsluiting is beperkt. Om die reden is het gebied aangeduid als maatwerkgebied. Dit betekent dat de functie sierteelt mag transformeren naar nieuwe functies, passend in het landschap. Gedacht kan worden aan natuur, recreatie en kleinschalig wonen (bijvoorbeeld ruimte-voor-ruimte aan de linten). Het beleidsstuk Een nieuwe waarde kan hiervoor als inspiratie dienen.

Bebouwing

De ruimte-voor-ruimte woningen kunnen gesitueerd worden aan de zijde van de Middelburgseweg (met name in de 2e en 3e lijn).

Waterkwaliteit

De transitie van het gebied zal bijdragen aan de waterkwaliteit vanwege het verdwijnen van de sierteeltfunctie. Aanvullend wordt gestreefd naar maatregelen die de waterkwaliteit verbeteren, zoals natuurvriendelijke oevers.

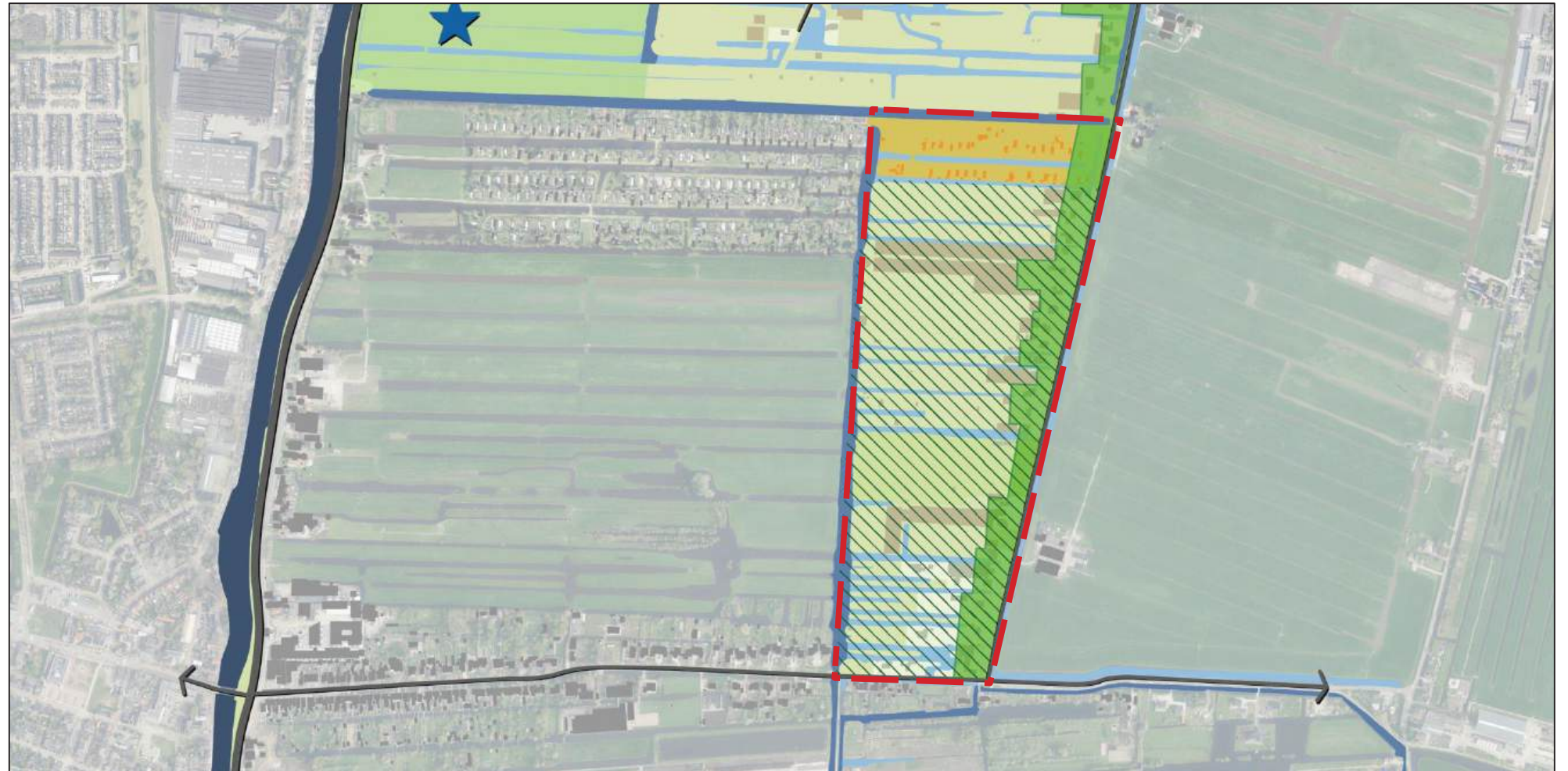
In Polder Bloemendaal vallen alleen de hoofdwatgangen onder de KRW doelen. Rijnland streeft naar een natuurvriendelijke oever langs één zijde van de hoofdwatgangen.

Landschap, natuur en cultuurhistorie

Bij de transitie van het gebied worden de sierteeltpercelen omgezet in grasland. Het streven is om hierbij aan te sluiten bij de natuurwaarden van de graslanden aan de westzijde van het plangebied.

Recreatie

Bij de transitie van het gebied blijven de tuinpaden gehandhaafd. Deze houden de percelen bereikbaar voor beheer en onderhoud en eventueel voor een wandelroute.

Toekomstperspectief deelgebied Middelburgseweg Waddinxveen